

OBSAH

Pavol Žigo Slovo jubilanta	11
Miroslav Dudok Pánovi profesorovi Pavlovi Žigovi z úcty a vďaky	13
Jana Pekarovičová Pavol Žigo a Studia Academica Slovaca alebo Dejiny jazyka ako súčasť etnolingvistickej a interkultúrnej kompetencie	17

I. PRIRODZENÝ VÝVIN JAZYKA V INTERDISCIPLINÁRNYCH A VŠEOBECNOLINGVISTICKÝCH SÚVISLOSTIACH

Juraj Dolník Prirodzenosť vo vývine jazyka	27
Zuzanna Topolińska O kategorii „czynnika towarzyszącego”	37
Анжэліка Садоўская Беларуская этналінгвістычная лексікаграфія ў кантэксце славянскай	42
Daniela Slančová – Jana Kesselová Prirodzený vývin lexiky a gramatiky v ranej ontogenéze reči (na materiáli substantív a gramatickej kategórie pádu)	50

II. HISTORICKÁ LINGVISTIKA A DIALEKTOLÓGIA

I. LEXIKOLÓGIA A LEXIKOGRAFIA

Жанна Ж. Варбот К этимологии зап.-слав. <i>toparka/toporka</i>	61
Славка Керемидчиева Полисемия и омонимия в родопската макродиалектна система	64
Stanislava Kloferová K lidové etymologii v nářečích	70
Eubor Králik K problému etymologickej totožnosti slova: príspevok k štúdiu slovensko-inojazykových lexikálnych kontaktov (na materiáli Historického slovníka slovenského jazyka)	77
Jana Skladaná Slovná zásoba slovenčiny v minulosti a v súčasnosti (Kontakty s inými jazykmi)	83
Renáta Ondrejková Kuchyňa a kuchynská lexika v predpisovnom období slovenského jazyka	92
Anna Marićová Cudzía lexika v staropazovskom nárečí	101
Libuše Čižmárová <i>Branzole</i> a <i>brazoleta</i> : k dvěma českým a slovenským přejímkám a jejich nářečním variantám	110
Petra Přadková Pojmenování peroutky v českých nářečích	116

Ľubica Dvornická – Dagmar Šimunová	121
Perspektívy spracovania slovenskej nárečovej frazeológie	
Miloslav Smatana	138
Krátke zastavenie v polovici cesty (ďalšia etapa riešenia grantového projektu Slovník slovenských nářečí)	
Христина Дейкова	148
За някои балкански заемки в българските диалектни пунктове на „Общославянския лингвистичен атлас“ (върху материал от т. „Болгарские материалы“, 2013)	
Martin Chochol	153
55 rokov prác na Slovanskom jazykovom atlase	

2. GRAMATIKA A FONOLÓGIA

Janusz Siatkowski – Dorota Krystyna Rembiszewska	163
Zróżnicowanie morfologiczne wyrazu * <i>orめ</i> „ramię“ w językach i dialektach słowiańskich	
Adriana Ferenčíková	172
Poznámky o niektorých syntaktických osobitostiach novohradských nářečí	
Марјан Марковиќ	180
Предлошката секвенца <i>од пред</i> како средство за просторна и временска кондензација	
Ангелина Панчевска	185
Деиксата во прилозите за време во дијалектите на македонскиот јазик	
Juraj Vaňko	189
Princíp analógie pri vývine prézentyých tvarov slovesa v slovenčine a v iných slovanských jazykoch	
Renáta Kamenárová	195
Gramatické kategórie maskulín a ich vplyv na vývin západoslovanských jazykov	
Jadwiga Waniakowa	203
Osobliwe procesy fonetyczne w gwarowych wyrazach zapożyczonych na przykładzie nazw roślin	
Vít Boček	211
Znovu ke změně $g > \gamma > h$ ve slovanských jazycích	
Saša Vojtechová Poklač	220
Hláskoslovie dolenských nářečí medzi riekou Krkou a pohorím Gorjanci v Slovinsku. Diferenciačné a integračné znaky areálu v porovnaní s jeho okolím	
Anna Ramšáková	229
Hláskoslovné zmeny diferencujúce kysucký nárečový areál	
Marianna Sedláková – Jozef Bilský	238
Nárečie bardejovskej Dlhej Lúky po viac ako polstoročí od výskumu F. Buffu	

III. ONOMASTIKA

1. TEORETICKÉ OTÁZKY ONOMASTIKY

Milan Harvalík	247
Česká a slovenská onomastika ve vzájemných souvislostech	
Ján Bauko	254
Komparácia slovenských a maďarských onomastických termínov	

Jaromír Krško	263
Komunikačná rovina propriálneho systému	
Марына Кажарновіч	269
Канататыўны патэнцыял уласнага імя	
Mária Imrichová	275
Transonymizácia ako lexikálny jav	
Alexandra Chomová	283
Posesívne vs. neposesívne a propriálny systém	

2. TOPONYMIA

Rudolf Šrámek	301
Potreba slovníku slovanských topolexémů a topoetymonů	
Rudolf Krajčovič	312
Význam motivačného faktora vo výskume historickej toponymie	
Milena Šipková	316
K interpretaci pomístních jmen typu <i>Krobotů / Pekařů les</i> na Moravě a ve Slezsku	
Pavel Štěpán	322
Teritoriální příznakovost formantů v anoikonymii	
Stanislava Spinková	331
K anoikonymům <i>Čtvrť, Protičtvrť, Tříčtvrtníky</i> apod. na Moravě a v české části Slezska	

3. ANTROPONYMIA

Leon Sokolovský	339
Typológia priezvisk šľachtických rodov v Malohonte z pohľadu histórie ich pôvodu (1688 – 1802)	
Anna Divičanová	346
Stratené tradície: zmena krstných mien v poslednom polstoročí v prostredí Slovákov v Maďarsku	
Alžbeta Uhrinová	354
K písaniu mien na cintorínoch v Békešskej Čabe	
Anna Makišová	363
Slovenské priezviská vo vojvodinskom kontexte	
Jana Pleskalová	371
Vývoj prezdívek v češtině	
Martina Ireinová – Hana Konečná	378
Jméno <i>Pavel</i> a jeho obměny v českých nářečích a v pomístních jménech na Moravě a ve Slezsku	
Tatiana Laliková	387
Podoby mena <i>Žigmund</i> v antroponymii a v anojkonymii	

IV. SYNCHRONNA DYNAMIKA JAZYKA V KOMPARÁCII A KONTAKTOCH

Slavomír Ondrejovič	397
Skice k jazykovému obrazu novohradскеj metropoly	
Oľga Orgoňová – Františka Šmajdová	409
Miesto profesionalizmov v národnom jazyku a ich vzťah k iným semivarietám	

Ivan Červeň	421
Poznámky nejjazykovedca k vlastným jazykovým prehreškom	
Peter Ďurčo	426
K princípom kolokačnej lexikografie (Extrakcia a spracovanie kolokácií s adjektívami)	
Martina Ivanová	438
Viacslovné pomenovania s prevzatými komponentmi v slovenčine	
Anna Rácová	446
Tvorenie abstraktných názvov deja v slovenskej rómčine	
Eva Tibenská	455
Posesivnosť – zhody a rozdiely v jej myšlienkovom-jazykovom spracovaní (Porovnávacia štúdia slovensko-poľsko-chorvátsko-rusko-bulharská)	
Miroslava Avramovová	464
Obstarožnejší rovná sa obstarožný? Adjektíva vyjadrujúce odlišnú mieru vlastnosti a ich spracovanie vo výkladovom slovníku	
Marta Vojteková	475
Kategória stupňovania adjektív v slovenčine a poľštine	
Katarína Gajdošová	482
„Ako hovoria Česi, jak říkají Slováci“ – metajazykové komentáre pri kontaktoch javoch v slovenských a českých textoch	

V. VONKAJŠIE DEJINY JAZYKA

Miroslav Dudok	499
Juraj Ribay v slovenskom a českom jazykovednom kontexte	
Ivor Ripka	506
Ján Kollár a jeho etymológie v Rozpravách o menách...	
Ján Kačala	512
Paulinyho Štruktúra slovenského slovesa na začiatku bádania vo vetnej sémantike	
Petr Malčík	518
František Trávníček a otázka československého jazyka	
Sándor János Tóth	521
Nemecká, česká (slovenská) a maďarská verzia Weberovho Amuleta (1644 – 1645) v jazykovom porovnaní	
Marta Hulková	529
Jazykové podoby textov a hudba v domácich hymnologických prameňoch zo 17. storočia	
Eubomír Chalupka	537
Pokusy o zavedenie slovenských odborných termínov v domácich hudobnoteoretic- kých textoch z 19. storočia	
Mária Žiláková	545
Vplyv jarmočnej/letákovkej literatúry na obradný jazyk Bánhid'ánov	
Martina Kopecká	551
Návrhy na klasifikáciu slovenských slovies a uštalovanie slovesných tvarov v prvej polovici 20. storočia	
Gabriela Múcsková	567
Polemika o jazyku ako prameň poznávania dejín spisovného jazyka v kontexte jazy- kovej politiky alebo O purizme v jednej „zabudnutej“ diskusii	
Radovan Garabík – Michaela Kajanová	577
Digitalizácia a anotácia Prameňov k dejinám slovenčiny	